

กระบวนการ คุ้มครองช่วยเหลือพยาน ของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามมาตรา 133

1

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นเอง หรือผู้ร้องขอยื่นคำร้องขอ

ต่อสำนักงาน ป.ป.ช. หรือต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน (ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน ข้อ 7 และ ข้อ 8)

2

หน่วยงานอื่นประสานการปฏิบัติงาน เพื่อคุ้มครองช่วยเหลือพยานกับ สำนักงาน ป.ป.ช.

หรือในกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือพยานในทันที ก็ให้หน่วยงานนั้นดำเนินการคุ้มครองช่วยเหลือพยานตามความจำเป็นเร่งด่วนไปพลางก่อน เพื่อจัดให้ผู้ร้องขอได้รับความคุ้มครองตามสมควร (ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน ข้อ 8 (2))

3

กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้อง จัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือ ผู้ร้องขอในทันที

ก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อมีมติสำนักงาน ป.ป.ช. จะดำเนินการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ร้องขอเป็นการชั่วคราวตามที่เห็นสมควร โดยใช้มาตรการทั่วไปในการให้ความคุ้มครองช่วยเหลือ (ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน ข้อ 12)

4

พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการบันทึกปากคำ และความยินยอมของผู้ร้องขอตามแบบ ที่สำนักงานกำหนด

และดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน โดยในขั้นตอนการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานนั้น จะเป็นการตรวจสอบพฤติการณ์ความไม่ปลอดภัย หรือพฤติการณ์การกลั่นแกล้งตามที่ผู้ร้องขอกล่าวอ้าง ว่ามีพฤติการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นจริงหรือไม่ อย่างไร และเป็นผลอันสืบเนื่องจากการที่ผู้ร้องขอเป็นพยานหรือแจ้งเบาะแสหรือให้ข้อมูลแก่สำนักงาน ป.ป.ช. หรือไม่ (ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน ข้อ 10 วรรคหนึ่ง (1) (2))

5

พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำรายงานเสนอ คณะกรรมการ ป.ป.ช.

เพื่อพิจารณามีมติ โดยระบุว่าสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือพยานโดยใช้มาตรการทั่วไปหรือใช้มาตรการพิเศษ และให้สำนักงานเป็นผู้ให้ความคุ้มครองช่วยเหลือพยานหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น เช่น กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น เป็นผู้ดำเนินการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน (ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน ข้อ 10 วรรคสอง)

6

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือพยาน หรือไม่ให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือพยาน

หลังจากนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแจ้งมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้ร้องขอและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ (ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน ข้อ 11)

**จัดพนักงานเจ้าหน้าที่
ให้ความคุ้มครอง ณ
ที่พักอาศัย**

**ย้ายที่อยู่หรือจัดหาที่พักอันเหมาะ
สมให้แก่พยาน (safe house) หรือ
จ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควรแก่พยาน
สามี ภริยา ผู้บุพการี**

7

ค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวเนื่องกับการคุ้มครอง ช่วยเหลือพยาน สามารถนำงบประมาณ จากกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ มาสนับสนุนการใช้จ่ายดังกล่าวได้

ตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ข้อ 23 (2)

8

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน

สามี ภริยา บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ในคดีอาญา เช่น ค่าที่พักพยาน ค่าอาหารเครื่องดื่มของพยาน หรือค่าเลี้ยงชีพของพยาน เป็นต้น ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน สามี ภริยา บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ในคดีอาญา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

9

การคุ้มครองช่วยเหลือพยานสิ้นสุดลง เมื่อเกิดกรณีดังต่อไปนี้

พยานถึงแก่ความตาย

พยานร้องขอให้ยุติการคุ้มครองช่วยเหลือหรือขอเพิกถอนความยินยอม

พฤติการณ์แห่งความไม่ปลอดภัยของพยานเปลี่ยนแปลงไป และกรณีไม่มีความจำเป็นจะต้องให้ความคุ้มครองอีกต่อไป

(ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน พ.ศ. 2562 ข้อ 18)

วิธีที่ใช้ในการ คุ้มครองช่วยเหลือพยาน

1

พิจารณาความร้ายแรง

หรือความจำเป็นเร่งด่วนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
กับพยานหรือผู้แจ้งเบาะแส

2

จัดพนักงานเจ้าหน้าที่
ให้ความคุ้มครอง
ณ ที่พักอาศัยหรือสถานที่
ที่พยานร้องขอ

3

สำนักงาน ป.ป.ช.
ได้ขอความร่วมมือไปยัง
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

4

มอบหมายเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ในท้องที่ที่พยานพักอาศัย
เป็นผู้ดูแลความปลอดภัย
แก่พยาน

5

จัดให้พยานอยู่หรือพักอาศัย
ในสถานที่ที่สำนักงานกำหนด

6

ประสานการปฏิบัติงานไปยังต้นสังกัดของพยาน
ในการพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่พยาน หรือกำกับ
ดูแล ควบคุมสั่งการพยาน โดยยึดหลักกฎหมาย กฎ
ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่งของ
ทางราชการ รวมทั้งจรรยาบรรณต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
อย่างเคร่งครัด

มาตรการพิเศษในการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน

ย้ายที่อยู่หรือจัดหาที่พัก
อันเหมาะสมให้แก่พยาน
(safe house)

จ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควร
แก่พยาน สามี ภรรยา ผู้บุพการี
ผู้สืบสันดานหรือบุคคลอื่นที่
มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ
พยาน

พ.ร.บ. ป.ป.ช. 2561

กับการปกปิดข้อมูลของพยาน หรือผู้แจ้งเบาะแส

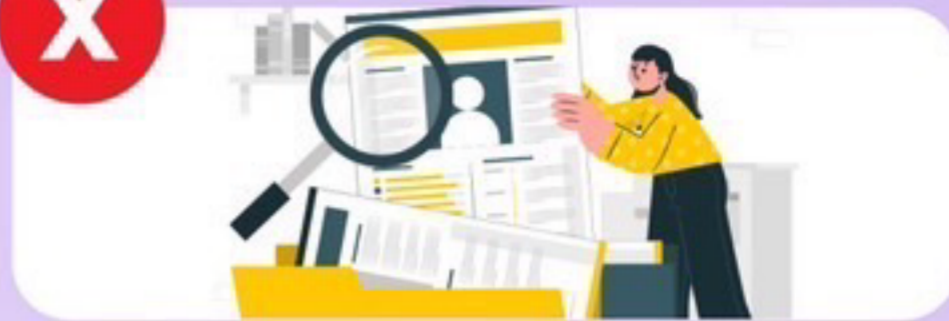

มาตรา 36

กำหนดห้ามไม่ให้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้ง หรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เปิดเผยข้อมูล

เปิดเผยข้อมูล

ที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการอันใด อันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว

มาตรา 37

กำหนดบทลงโทษ

ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูล อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 36

หากตรวจสอบพบว่า มีการเปิดเผยข้อมูล อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 36

ให้เลขาธิการ ดำเนินการตรวจสอบ เพื่อหาตัวผู้เปิดเผยข้อมูลโดยเร็ว

หากเป็นกรณีที่กระทำโดยจงใจ ให้ถือว่าเป็นความผิด ทางวินัยอย่างร้ายแรง

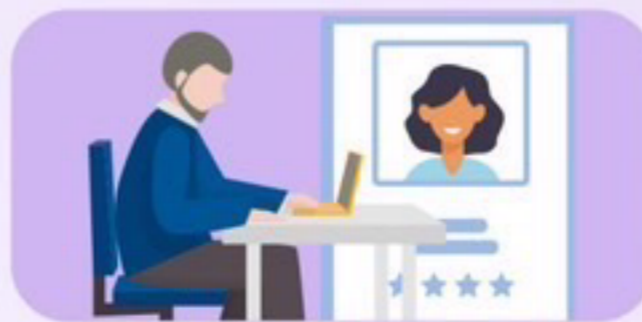
หากตรวจสอบพบ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่เปิดเผยข้อมูล

มาตรา 180

กำหนดโทษทางอาญา สำหรับผู้ที่เปิดเผยข้อความ

ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

ที่เป็นการเปิดเผยชื่อ และที่อยู่ของผู้กล่าวหา

หรือชื่อและที่อยู่ของผู้ชี้ช่อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง

ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนบาท

กรณีศึกษา

สำนักงาน ป.ป.ช.

คุ้มครองช่วยเหลือพยาน ถูกข่มขู่คุกคามและถูกกลั่นแกล้ง

1

นางสาว ก.

ถูกกลั่นแกล้งจากผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหลายประการ เช่น มีการใช้ตะปูเรือใบวางไว้ใกล้ลอรถยนต์ของนางสาว ก. ที่จอดอยู่ที่ทำงาน การใช้อาวุธปืนยิงไปยังอาคารห้องประชุมซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกับที่ทำงานเพื่อข่มขู่นางสาว ก. ส่งคนสะกดรอยติดตาม นางสาว ก. ขณะเดินทางไปรับประทานอาหารกลางวัน พุดจาข่มขู่ว่าจะทำร้ายด้วยวิธีการต่างๆ

(เป็นผลสืบเนื่องจากการกล่าวหาร้องเรียนการทุจริตมายังสำนักงาน ป.ป.ช.)

2

ตรวจสอบข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

พบว่า มีพฤติการณ์ตามที่นางสาว ก. กล่าวอ้างจริง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติให้ความคุ้มครองด้านความปลอดภัย และการปฏิบัติงานในหน้าที่แก่นางสาว ก.

3

สำนักงานคุ้มครองพยานได้ประสานความร่วมมือ ไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เพื่อดำเนินการคุ้มครองความปลอดภัยแก่นางสาว ก. เช่น จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ที่ผู้ร้องขอพักอาศัย ในการตรวจตราสถานที่ทำงานของ นางสาว ก. และดูแลความปลอดภัยแก่นางสาว ก. ขณะเดินทางจากที่ทำงาน ไปยังที่พักอาศัย และจากที่พักอาศัยไปยังที่ทำงาน

4

โดยต่อมา สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการย้าย นางสาว ก. ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐอื่น

สำนักงาน ป.ป.ช. เคยได้รับการร้องเรียน หรือความเดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชน อันเป็นผลมาจากการเป็นพยาน หรือผู้แจ้งเบาะแสในคดีทุจริตอย่างต่อเนื่อง ทั้งกรณีถูกข่มขู่คุกคามในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน

กรณีศึกษา

คุ้มครองช่วยเหลือพยาน ถูกข่มขู่คุกคามและถูกกลั่นแกล้ง

นาย ข. ผู้กล่าวหา ซึ่งเป็นผู้ร้องขอคุ้มครองช่วยเหลือพยาน

ถูกผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาคนกลั่นแกล้ง
โดยการใช้อิทธิพลของตนเองรวบรวมรายชื่อประชาชนในพื้นที่
เพื่อร้องเรียนการปฏิบัติงานของนาย ข. อันเป็นเหตุให้ นาย ข.
อาจถูกย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ห่างไกลจากภูมิลำเนา

(เป็นผลสืบเนื่องจากการกล่าวหาเรียนการทุจริตมายังสำนักงาน ป.ป.ช.)

**เมื่อสำนักงาน ป.ป.ช.
ได้รับคำร้องขอคุ้มครองช่วยเหลือพยาน**

จึงได้ดำเนินการบันทึกปากคำและความยินยอมของนาย ข.
ตลอดจนตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
พบว่ามีความผิดการณ์ตามที่นาย ข. กล่าวอ้างจริง
คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติคุ้มครองการปฏิบัติงานในหน้าที่แก่นาย ข.

**ได้ประสานการปฏิบัติงานไปยังหน่วยงาน
ที่เป็นต้นสังกัดของนาย ข.**

เพื่อขอความร่วมมือในการพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่นาย ข.
เกี่ยวกับการย้ายออกนอกพื้นที่ และขอความร่วมมือในการกำกับ
ดูแล ควบคุมและสั่งการให้ผู้บังคับบัญชาของนาย ข. ปฏิบัติกับ นาย ข.
โดยยึดหลักกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ประกาศ
หรือคำสั่งของทางราชการ รวมทั้งจริยธรรม
ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด

สำนักงาน ป.ป.ช. เคยได้รับการร้องเรียนหรือความเดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชน
อันเป็นผลมาจากการเป็นพยานหรือผู้แจ้งเบาะแสในคดีทุจริตอย่างต่อเนื่อง
ทั้งกรณีถูกข่มขู่คุกคามในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน